

Δ Ε Λ Τ Ι Ο Τ Υ Π Ο Υ - 6/5/2025

Κοντά στο «ρόσημο» του 1 GW η αυτοπαραγωγή

Ανησυχητική ωστόσο η επιβράδυνση τόσο της ηλεκτρίσης όσο και των νέων αιτήσεων έργων αυτοπαραγωγής, από πολίτες, ενεργειακές κοινότητες και άλλους φορείς, μετά την έναρξη εφαρμογής του ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού, σύμφωνα με τη νέα ανασκόπηση του Green Tank. Η λιγνιτική περιφέρεια της Δυτικής Μακεδονίας εξακολουθεί να αντιμετωπίζει το μεγαλύτερο πρόβλημα διαθεσιμότητας ηλεκτρικού χώρου.

Η [7^η ανασκόπηση του Green Tank](#) για την αυτοπαραγωγή και τις ενεργειακές κοινότητες στην Ελλάδα αναλύει τα πιο πρόσφατα δεδομένα του ΓΕΜΗ και του ΔΕΔΔΗΕ και καταγράφει τις σημαντικότερες εξελίξεις στο θεσμικό πλαίσιο και τον κοινοβουλευτικό έλεγχο.

Από τον Οκτώβριο του 2024 καθοριστικό ρόλο έχει διαδραματίσει η **μετάβαση από τον (εικονικό) ενεργειακό συμψηφισμό στον (εικονικό) ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό**. Τα στοιχεία δείχνουν ότι αυτή η θεσμική αλλαγή επέφερε στασιμότητα στις αιτήσεις έργων αυτοπαραγωγής, ειδικά από ενεργειακές κοινότητες, ενώ επιβράδυνε σημαντικά και τα νέα αιτήματα για έργα αυτοπαραγωγής συνολικά.

Την ίδια στιγμή, υπήρξε θετική ανταπόκριση στο **πρόγραμμα «Απόλλων»** από τις περιφέρειες της χώρας, καθώς δέκα Ενεργειακές Κοινότητες Πολιτών (ΕΚΠ) συστάθηκαν σε ισάριθμες περιφέρειες προκειμένου να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα που έχει στόχο την κάλυψη μεγάλου τμήματος των ενεργειακών αναγκών των περιφερειών καθώς και των ευάλωτων πολιτών με την εφαρμογή εικονικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού.

Με φόντο αυτές τις εξελίξεις, τα βασικότερα ευρήματα της ανάλυσης συνοψίζονται ως εξής:

- **Μειώθηκαν οι ενεργειακές κοινότητες:** Στην Ελλάδα λειτουργούν σήμερα 1,703 ενεργειακές κοινότητες όλων των νομικών μορφών, 20 λιγότερες από την τελευταία καταγραφή (Σεπτέμβριος 2024).
- **Στασιμότητα στις νέες αιτήσεις:** Την περίοδο Ιανουαρίου 2024 - Μαρτίου 2025 κατατέθηκαν μόνο 60 νέες αιτήσεις έργων, ενώ μόλις 2 από αυτές εφαρμόζουν το νέο σχήμα του εικονικού ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού.
- **Παραμένει μικρό το μερίδιο της αυτοπαραγωγής ανάμεσα στα ηλεκτρισμένα έργα ενεργειακών κοινοτήτων:** Έχουν συνδεθεί 1,932 έργα ισχύος 1,397.5 MW. Τα 1,792 από αυτά με ισχύ 1,335.7 MW είναι εμπορικά έργα, ενώ μόνο 140 έργα αυτοπαραγωγής ισχύος 61.8 MW έχουν ηλεκτριστεί ως τώρα (μόλις το 4.4% του συνόλου).
- **Επιβραδύνεται η ηλεκτρίση έργων ενεργειακών κοινοτήτων:** Ενώ το 2023 συνδέθηκαν 408 έργα ισχύος 309.9 MW, το 2024 συνδέθηκαν 299 έργα ισχύος 212.3 MW ενώ το πρώτο τρίμηνο του 2025 ηλεκτρίστηκαν μόλις 42 έργα ισχύος 34.4 MW. Εξαίρεση αποτελούν τα έργα αυτοπαραγωγής από ενεργειακές κοινότητες των οποίων η ηλεκτρισμένη ισχύς υπερ-τριπλασιάστηκε το 2024, αλλά παραμένει συγκριτικά χαμηλή.
- **Η Κεντρική Μακεδονία διατηρεί τα ηνία:** Πρώτη η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας σε πλήθος (380) και ηλεκτρισμένη ισχύ έργων ενεργειακών κοινοτήτων (353.7 MW).

- **Σε δυσμενή θέση η «λιγνιτική» Δυτική Μακεδονία:** Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας είναι δεύτερη πανελλαδικά σε πλήθος ενεργειακών κοινοτήτων (294) αλλά αντιμετωπίζει το μεγαλύτερο πρόβλημα διαθεσιμότητας ηλεκτρικού χώρου. Σε κάθε μία αίτηση έργου που ηλεκτρίζεται αντιστοιχούν τρεις ακυρωμένες αιτήσεις, ενώ έχει και το μεγαλύτερο μερίδιο ακυρωμένων έργων με γνωστοποίηση αδυναμίας σύνδεσης (87.4%).
- **Οι θεσμικές αλλαγές στην αυτοπαραγωγή επιβράδυναν την πορεία των αιτήσεων:** Μετά το «άλμα» του 2023 όπου κατατέθηκαν 21,350 νέες αιτήσεις έργων αυτοπαραγωγής, οι νέες αιτήσεις το 2024 περιορίστηκαν στις 13,966, ενώ το πρώτο τρίμηνο του 2025 υποβλήθηκαν μόνο 1,576 νέες αιτήσεις.
- **Η «σκυτάλη» της αυτοπαραγωγής περνά σταδιακά στον ταυτοχρονισμό:** Από την έναρξη υποδοχής αιτήσεων (εικονικού) ταυτοχρονισμένου συμψηφισμού τον Οκτώβριο 2024, το 62.2% των 2,644 νέων αιτήσεων αυτοπαραγωγής πανελλαδικά, εφαρμόζουν είτε ταυτοχρονισμένο (1.529), είτε εικονικό ταυτοχρονισμένο συμψηφισμό (116).
- **Κοντά στο «ορόσημο» του 1 GW η αυτοπαραγωγή:** Ως τον Μάρτιο του 2025, είχαν συνδεθεί 32,955 έργα αυτοπαραγωγής ισχύος 937.6 MW σε ολόκληρη την επικράτεια, με το μεγαλύτερο τμήμα αυτών (871.9 MW) να χρησιμοποιεί φωτοβολταϊκά συστήματα.
- **Σε αναζήτηση επιπλέον ηλεκτρικού χώρου για αυτοπαραγωγή:** Το άθροισμα της ισχύος των εκκρεμών έργων αυτοπαραγωγής και αυτής των ηλεκτρισμένων έργων αγγίζει τα 1,865 MW, πλησιάζοντας έτσι τα 2 GW που είναι ο ηλεκτρικός χώρος για έργα αυτοπαραγωγής, ο οποίος προβλέπεται από τον ν.5037/2023.

«Επτά χρόνια μετά τον ιδρυτικό νόμο για τις ενεργειακές κοινότητες και ενώ η αυτοπαραγωγή ενέργειας έχει μπει στην καθημερινότητα αρκετών πολιτών, η διεύρυνση της συμμετοχής στην ενεργειακή μετάβαση, παραμένει ζητούμενο. Η Πολιτεία οφείλει να ενισχύει των θεσμό των ενεργειακών κοινοτήτων και την αυτοπαραγωγή συνολικότερα, επεκτείνοντας τον διαθέσιμο ηλεκτρικό χώρο στα 3GW, και αξιοποιώντας τους εθνικούς και ευρωπαϊκούς πόρους για τη στήριξη έργων αυτοπαραγωγής», δήλωσε ο Νίκος Μάντζαρης, αναλυτής πολιτικής του Green Tank.

--ΤΕΛΟΣ--

Σημειώσεις για τους/τις συντάκτες/συντάκτριες:

- Για το πλήθος των ενεργειακών κοινοτήτων έχουν χρησιμοποιηθεί τα δεδομένα του ΓΕΜΗ έως τον Απρίλιο 2025, ενώ για όλα τα υπόλοιπα μεγέθη χρησιμοποιούνται τα δεδομένα του ΔΕΔΔΗΕ μέχρι και τον Μάρτιο 2025.
- Μπορείτε να διαβάσετε την πλήρη ανασκόπηση με τίτλο «Ενεργειακές κοινότητες & αυτοπαραγωγή στην Ελλάδα #7» [σε αυτόν τον σύνδεσμο](#).
- Μπορείτε να διατρέξετε τα νέα δεδομένα στο Παρατηρητήριο Ενεργειακών Κοινοτήτων & Αυτοπαραγωγής του Green Tank [σε αυτόν τον σύνδεσμο](#).